

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPL.140.106.2017

Warszawa, 13 lipca 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o kształtowaniu
ustroju rolnego (druk nr 1429).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Beata Szydło

Stanowisko Rządu
wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie
ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego
(druk nr 1429)

Przedmiotem poselskiego projektu ustawy jest zmiana art. 1a ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2052, z późn. zm.), zwanej dalej „u.k.u.r.”. Nowelizacja zakłada wprowadzenie dodatkowych wyłączeń z zakresu stosowania u.k.u.r. Zgodnie z projektem przepisy u.k.u.r. nie będą stosowane do nieruchomości rolnych będących użytkami rolnymi położonymi w granicach administracyjnych miast oraz do nabycia udziałów lub ich części we współwłasności tych nieruchomości. Przewiduje się, że projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym art. 1a pkt 1 u.k.u.r. określa wyłączenia w stosowaniu tej ustawy wskazując, że u.k.u.r. nie stosuje się do nieruchomości rolnych:

- 1) wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o którym mowa w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1491, z późn. zm.);
- 2) powierzchni mniejszej niż 0,3 ha;
- 3) będących drogami wewnętrznymi.

U.k.u.r. nie stosuje się także do nabycia udziałów lub ich części we współwłasności nieruchomości rolnych o powierzchni mniejszej niż 0,3 ha, jak również będących drogami wewnętrznymi (art. 1a pkt 2 u.k.u.r.).

Odnosząc się do zmian zawartych w poselskim projekcie ustawy, należy je rozważyć w kontekście całości nowelizowanej regulacji. Ustawa z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. poz. 585, z późn. zm.) wprowadziła szereg zmian do u.k.u.r. Zmiany te mają na celu realizację konstytucyjnej zasady, zgodnie z którą podstawą ustroju rolnego są gospodarstwa rodzinne. Z kolei podstawowym elementem każdego gospodarstwa jest nieruchomość rolna i pojęcie to w sposób zasadniczy wyznacza zakres przedmiotowy u.k.u.r.

Wyróżnikiem nieruchomości rolnych z ogółu nieruchomości gruntowych jest kryterium przeznaczenia – możliwość wykorzystania pewnych rodzajów gruntów do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w tym

produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej. Kryterium przeznaczenia wyznaczają dwa elementy: właściwości fizykochemiczne gleby oraz nieprzeznaczenie gruntów wykazujących takie właściwości na cele nierolnicze (zob. R. Budzinowski, *Koncepcja gospodarstwa rolnego w prawie rolnym*, Poznań 1992, s. 92; T. Kurowska, *Upowszechnianie prawa własności*, Katowice 1994, s. 61). Gruntami rolnymi są nie tylko grunty już wykorzystywane do produkcji rolnej, lecz także grunty, które mogą być – z uwagi na swe właściwości – przeznaczone do takiej produkcji. Nieruchomością rolną, w rozumieniu u.k.u.r., jest zaś nieruchomość rolna w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459, z późn. zm.), z wyłączeniem nieruchomości położonych na obszarach przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele inne niż rolne (art. 2 pkt 1 u.k.u.r.).

W zakresie tego pojęcia na pierwszy plan wyłania się zagadnienie planowania przestrzennego, ponieważ u.k.u.r., zgodnie z tym co zostało już wskazane przewiduje istotny wyjątek, a mianowicie ustawa nie ma zastosowania do nieruchomości, które w planach są przeznaczone na cele inne niż rolne. Wyłącznie realizacja obowiązku ustawowego w postaci uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uporządkuje obrzeża miast oraz przestrzeń wiejską, gdzie coraz wyraźniej uwidacznia się problem chaotycznej zabudowy i „dzikiej” urbanizacji, określając jakie tereny przeznaczone są pod inwestycje np. budownictwo mieszkaniowe, a jakie dla celów produkcji rolnej. Wydaje się przy tym, że nie ma potrzeby, aby wprowadzać jakiegokolwiek rozróżnienie pomiędzy statusem nieruchomości rolnej położonej w obrębie terenów miejskich a taką nieruchomością położoną na wsi. O statusie tym powinny decydować ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Oczywiście przy tym jest, że na terenie miast nieruchomości powinny mieć w dużej mierze przeznaczenie inne niż rolne, co powinno jednak wynikać z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli bowiem dana nieruchomość rolna została w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczona na cele inne niż rolne to już w myśl obowiązujących przepisów do takiej nieruchomości nie znajdują zastosowania unormowania regulujące obrót nieruchomościami rolnymi.

Analogiczne uwagi odnoszą się do nabywania udziałów lub ich części we współwłasności nieruchomości będących użytkami rolnymi położonymi w granicach administracyjnych miast. W tym zakresie decydujące znaczenie powinny mieć ustalenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Wskazując na przedstawione wyjaśnienia, Rada Ministrów negatywnie ocenia przedłożony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (druk nr 1429).